

แบบสรุปองค์ความรู้จากการดำเนินการโครงการส่งเสริมการเกษตร ปี 2552

องค์ความรู้จากโครงการ

- โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
- โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน

แหล่งที่มาขององค์ความรู้ ชื่อ ..... นางวิ สวัสดิ์ .....

ที่อยู่ ..... 21 หมู่ 2 ตำบลห้วยแร่ อำเภอเมือง จังหวัดตราด .....

ชื่อผู้รวบรวมองค์ความรู้ ชื่อ ..... นางสาวอัจฉรา พิมพ์อุบล .....

ตำแหน่ง ..... นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร .....

สังกัด ..... สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองตราด .....

*****

น้ำมันเหลืองจากสมุนไพรพื้นบ้าน

นางวิ สวัสดิ์ (ผู้ให้ข้อมูลการทำน้ำมันเหลือง)

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลผลิตเรียนรู้พัฒนาทรัพยากรชีวภาพตำบลห้วยแร่ เป็นวิสาหกิจที่กลุ่มพึ่งจะมาจดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แต่ที่จริงกลุ่มนี้มีกิจกรรมที่หลากหลาย และทำกิจกรรมมานานพอสมควรแล้ว แต่พึ่งจะมาแจ้งขอขึ้นทะเบียนเป็นวิสาหกิจ ตำบลห้วยแร่เป็นตำบลที่มี

ชื่อเสียงในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนี้ก็เป็นกลุ่มเครือข่ายของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ของตำบลห้วยแร่ ซึ่งมีกิจกรรมมากมายให้กับนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชม มีทั้งการล่องเรือ พักโฮมสเตย์ของชาวบ้าน มีกลุ่มเรือหางยาวพานักท่องเที่ยวชมลาคลองห้วยแร่ มีกลุ่มทำขนมจาก ให้นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวได้หัดทำขนมจาก เวลาที่ล่องเรือเที่ยวชมลาคลองห้วยแร่จะมีข้าวห่อกาบหมากให้นักท่องเที่ยวทานเวลาหิว ข้าวห่อกาบหมากก็จะมีกลุ่มทำโดยเฉพาะ มีการพานักท่องเที่ยวเรียนรู้สมุนไพรตามเขา มีกลุ่มแปรรูปมังคุดโดยกลุ่มนี้ผลิตในรูปของสบู่ และครีม และมีการแปรรูปอีกอย่างที่น่าสนใจของกลุ่มนี้คือ การทำน้ำมันเหลือง ที่ข้าพเจ้าสนใจจะนำมาทำเป็นองค์ความรู้ให้กับผู้อื่นได้ทราบบ้าง น้ำมันเหลืองที่กลุ่มนี้ทำ จะใช้ตัวยาสมุนไพรที่หาได้จากพื้นบ้าน กลุ่มจะมีการประชุมและสมาชิกก็จะช่วยกันเก็บตัวยาสมุนไพรมาช่วยกันทำทุกเดือน

น้ำมันเหลืองที่กลุ่มทำขึ้นจะจัดจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว คนในชุมชน และคนทั่วไปที่สนใจ ขั้นตอนและวิธีการทำก็ไม่ยุ่งยาก อย่างที่เราคิด อีกอย่างป้าวิ ผู้ที่ให้ข้อมูลก็ไม่หวงวิชา บอกทุกอย่างที่เราสงสัย สรรพคุณ ของน้ำมันเหลืองที่กลุ่มทำขึ้น แก้บวม แก้เคล็ดขัดยอก รักษาแผลสด แผลพุพอง แก้ปวดเมื่อย ส่วนผสมและขั้นตอนวิธีการทำมีดังนี้

ส่วนผสมการทำน้ำมันเหลือง

1. เริ้วหอม
2. หัวว่านน้ำ
3. ว่านชักมดลูก
4. ขมิ้นอ้อย
5. หัวไพล
6. ต้นกะเม็ง
7. ใบชุมเห็ดไทย
8. ใบน้อยหน่า
9. ใบทองพันชั่ง
10. ลูกมะกรูด
11. สเลดพังพอน
12. ว่านสาวหลง
13. เม็นทอล
14. พิมเสน
15. การบูร
16. น้ำมันมะพร้าว

สมุนไพรชนิดต่างๆที่นำมาใช้เป็นส่วนผสม

เตรียมส่วนผสมทุกอย่างในอัตราที่เท่าๆกัน แต่ถ้าใครชอบสมุนไพรตัวไหนมากเป็นพิเศษก็ใส่ให้มากขึ้นได้ ป้าวิ บอกการทำของป้าไม่ค่อยเคร่งครัดสูตรมากนัก ขึ้นกับว่าเราชอบสมุนไพรตัวไหนมากก็ใส่มากได้

วิธีทำ

1. นำสมุนไพรที่เตรียมไว้มาหั่นให้ละเอียดที่สุดเท่าที่จะทำได้ ส่วนลูกมะกรูดเฉือนเอาเฉพาะผิว เมื่อหั่นสมุนไพรทุกอย่างเสร็จ นำส่วนผสมทุกอย่างมาเคล้ารวมกัน

ป้าวิและสมาชิกช่วยกันหั่นสมุนไพรอย่างขมักเขม้น

2. นำส่วนผสมที่เคล้าเสร็จเรียบร้อยมาโขลกให้สมุนไพรพอง

ป้าวิ กำลังโขลกสมุนไพรที่หั่นและเคล้าปนกันแล้ว

3. นำส่วนผสมที่โขลกเสร็จแล้ว มาคั่วไฟอ่อนๆ จนกว่าสมุนไพรแห้ง เหลือง และออกกลิ่นหอมช่วงนี้อาจต้องใช้เวลาสักหน่อย จากนั้นทิ้งไว้ให้เย็น

สมาชิกกำลังคั่วสมุนไพรที่โขลกเสร็จแล้ว

ขั้นตอนการคั่วสมุนไพรให้เหลืองหอม

4. จากนั้นนำส่วนผสมที่คั่วจนเหลือง ตั้งทิ้งไว้จนเย็นแล้ว นำใส่โหลแล้วใส่น้ำมันมะพร้าว ลงไปจำนวน 1.5 ลิตร และน้ำมันพืช 0.5 ลิตร แช่ทิ้งไว้ประมาณ 2 วัน

5. จากนั้นกรองน้ำมันที่ได้ ใส่เม้นทอล พิมเสน การบูร ตามใจชอบ ก่อนใส่ให้น้ำมันทอล พิมเสน และการบูร มาเขย่าวมกันจนละลายก่อนจึงใส่น้ำมันที่กรองเสร็จแล้ว

แค่นี้เราก็ได้น้ำมันเหลืองจากสมุนไพร มาใช้ทาแก้เคล็ดขัดยอก แก้บวม แล้ว ปวดวิงเวียนศีรษะจะลองทำใช้เองบ้าง ก็ไม่หวง หรือถ้าคิดว่าหาสมุนไพรมาทำไม่ได้ก็มาช่วยอุดหนุนกับกลุ่มก็ได้